Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Niende Afdeling)

9. juli 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner – direktiv 2011/7/EU – begrebet »handelstransaktion« – levering af tjenesteydelser – artikel 2, nr. 1) – lejekontrakt – periodiske betalinger – betalingsplaner, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater – artikel 5 – rækkevidde«

I sag C-199/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (retten i første instans i Łódź – indre by, Polen) ved afgørelse af 24. januar 2019, indgået til Domstolen den 27. februar 2019, i sagen

RL sp. z o.o.

mod

J.M., har

DOMSTOLEN (Niende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Rodin, og dommerne K. Jürimäe og N. Piçarra (refererende dommer),

generaladvokat: G. Hogan,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– J.M. ved radca prawny A. Krakowińska,

– den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,

– den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato F. De Luca,

– Europa-Kommissionen ved K. Mifsud-Bonnici og Ł. Habiak, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

* Processprog: polsk.

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2, nr. 1), og artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (EUT 2011, L 48, s. 1).

2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem RL sp. z o.o. og J.M. om J.M.'s forsinkede betaling af 16 huslejebetalinger og tilknyttede udgifter angående en tidsubegrænset lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale.

Retsforskrifter

EU-retten

3 2., 3., 8., 9., 11., 19. og 22. betragtning til direktiv 2011/7 har følgende ordlyd:

»(2) De fleste varer og tjenesteydelser i det indre marked leveres af økonomiske aktører til andre økonomiske aktører og til offentlige myndigheder på baggrund af udskudt betaling, hvor leverandøren giver sin kunde en tidsfrist, som er aftalt mellem parterne, angivet på leverandørens faktura eller bestemt ved lov, inden for hvilken fakturaen skal betales.

(3) Mange betalinger i handelstransaktioner mellem økonomiske aktører eller mellem økonomiske aktører og offentlige myndigheder sker senere end aftalt i kontrakten eller fastlagt i de almindelige forretningsbetingelser. Selv om varerne er leveret, eller tjenesteydelserne er udført, betales de tilhørende fakturaer længe efter fristen. Forsinket betaling påvirker virksomhedernes likviditet negativt og besværliggør deres finansielle forvaltning. Den påvirker også deres konkurrenceevne og rentabilitet, hvis kreditoren er nødt til at skaffe ekstern finansiering på grund af den forsinkede betaling […]

[…]

(8) Dette direktivs anvendelsesområde bør begrænses til betalinger, der sker som vederlag for handelstransaktioner. Dette direktiv bør ikke regulere transaktioner med forbrugere, renter i forbindelse med andre betalinger, f.eks. betalinger i henhold til lovgivningen om checks og veksler, eller betalinger som kompensation for skade, herunder betalinger fra forsikringsselskaber. Medlemsstaterne bør endvidere have mulighed for at udelade gæld, der er genstand for insolvensbehandling, herunder procedurer med sigte på gældsomlægning.

(9) Dette direktiv bør indeholde bestemmelser om alle handelstransaktioner mellem virksomheder, uanset om de er private eller offentlige, og mellem virksomheder og offentlige myndigheder […] Direktivet skal derfor også indeholde bestemmelser om alle handelstransaktioner mellem hovedentreprenører og deres leverandører og underleverandører.

[…]

(11) Levering af varer eller tjenesteydelser mod vederlag, som dette direktiv finder anvendelse på, bør også omfatte design og udførelse af offentlige arbejder og byggeri og civilingeniørarbejder.

[…]

(19) Rimelig kompensation til kreditorer for de inddrivelsesomkostninger, der er påløbet på grund af forsinket betaling, er nødvendig for at modvirke forsinket betaling. Inddrivelsesomkostninger bør også omfatte inddrivelse af administrative omkostninger og kompensation for interne omkostninger, som er påløbet på grund af forsinket betaling, for hvilke dette direktiv bør fastsætte et fast minimumsbeløb, som kan kumuleres med morarenter. […]

[…]

(22) Dette direktiv bør ikke forhindre ratebetalinger eller afdragsbetalinger. Hver rate eller hvert afdrag bør dog betales i overensstemmelse med de aftalte betingelser og bør være underlagt de bestemmelser om forsinket betaling, der er fastsat i dette direktiv.«

4 Artikel 1 i direktiv 2011/7 med overskriften »Genstand og anvendelsesområde« har følgende ordlyd:

»1. Formålet med dette direktiv er at bekæmpe forsinket betaling i handelstransaktioner med henblik på at sikre et velfungerende indre marked og derved fremme virksomhedernes, herunder navnlig de små og mellemstore virksomheders, konkurrenceevne.

2. Dette direktiv finder anvendelse på alle betalinger, der foretages som vederlag for handelstransaktioner.

3. Medlemsstaterne kan udelukke gæld, der er genstand for insolvensbehandling, der er indledt mod en skyldner, herunder procedurer med sigte på gældsomlægning.«

5 Dette direktivs artikel 2 indeholder de følgende definitioner:

»[…]

1) »handelstransaktioner«: forretningsmæssige transaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, som indebærer levering af varer eller tjenester mod vederlag

[…]

3) »virksomhed«: enhver enhed bortset fra en offentlig myndighed, der handler som led i selvstændig økonomisk eller erhvervsmæssig aktivitet, uanset om aktiviteten kun udøves af en enkelt person

4) »forsinket betaling«: betaling, der ikke foretages inden for den aftalemæssige eller lovbestemte betalingsfrist, og hvor betingelserne i artikel 3, stk. 1, […] er opfyldt

5) »morarenter«: lovbestemt rente for forsinket betaling eller rente, hvis sats er forhandlet og aftalt mellem virksomheder i henhold til artikel 7

[…]«

6 Det nævnte direktivs artikel 3, stk. 1, med overskriften »Transaktioner mellem virksomheder« fastsætter følgende:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at kreditor i handelstransaktioner mellem virksomheder er berettiget til morarenter ved forsinket betaling, uden at det er nødvendigt at fremsende en rykkerskrivelse, forudsat at

a) kreditor har opfyldt sine aftalemæssige og lovbestemte forpligtelser, og

b) kreditor ikke har modtaget det skyldige beløb rettidigt, medmindre skyldneren ikke er ansvarlig for forsinkelsen.«

7 Samme direktivs artikel 5 med overskriften »Betalingsplaner« bestemmer følgende:

»Dette direktiv berører ikke parternes mulighed for at indgå aftale i henhold til de relevante bestemmelser i national lov om betalingsplaner, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater. I de tilfælde hvor en af raterne ikke er betalt på den aftalte dato, skal renter og kompensation fastsat i dette direktiv udelukkende beregnes på grundlag af det forfaldne beløb.«

8 Artikel 6 i direktiv 2011/7 med overskriften »Kompensation for omkostninger ved inddrivelse« bestemmer i stk. 1 følgende:

»Medlemsstaterne sikrer, at kreditor, når der skal betales morarenter i handelstransaktioner i henhold til artikel 3 […], er berettiget til fra skyldneren som minimum at modtage et fast beløb på 40 EUR.«

Polsk ret

9 Artikel 4, nr. 1, i ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (lov om betalingsfrister i handelstransaktioner, konsolideret tekst) af 8. marts 2013 (Dz. U. af 2019, pos. 118, herefter »lov af 8. marts 2013«) definerer en handelstransaktion som »en kontrakt om levering af varer eller tjenesteydelser mod vederlag, såfremt de i artikel 2 omhandlede parter indgår denne kontrakt i forbindelse med den udøvede virksomhed«.

10 Denne lovs artikel 7, stk. 1, har følgende ordlyd:

»1. I handelstransaktioner bortset fra dem, hvor debitor er en offentlig enhed, er kreditor uden fremsættelse af betalingspåkrav berettiget til de lovbestemte morarenter vedrørende handelstransaktioner – medmindre parterne har aftalt højere renter – for perioden fra den dato, hvor prisen for ydelsen forfalder til kontant betaling, og indtil betalingsdatoen, såfremt følgende betingelser alle er opfyldt:

1) kreditor har leveret sin ydelse

2) kreditor har ikke modtaget betalingen inden for den i kontrakten fastsatte frist.«

11 Den nævnte lovs artikel 10, stk. 1 og 3, bestemmer følgende:

»1. Fra den dato, hvor kreditor opnår ret til renter efter artikel 7, stk. 1, eller artikel 8, stk. 1, er kreditor uden fremsættelse af betalingspåkrav berettiget til at modtage et beløb fra debitor svarende til 40 EUR konverteret til polske zloty [(PLN)] […] – idet dette beløb udgør en kompensation for inddrivelsesomkostninger.

[…]

3. Retten til det i stk. 1 nævnte beløb opstår på grundlag af en handelstransaktion, med forbehold af artikel 11, stk. 2, nr. 2.«

12 Samme lovs artikel 11, stk. 1, og artikel 11, stk. 2, nr. 1) og 2), bestemmer følgende:

»1. Parterne i en handelstransaktion kan i deres kontrakt fastlægge en plan for betaling af kontantydelsen i rater, forudsat at fastlæggelsen af en sådan betalingsplan ikke er åbenlyst urimelig over for kreditor.

2. Såfremt parterne i en handelstransaktion i deres kontrakt har fastsat, at kontantydelsen skal betales i rater, omfatter retten:

1) til renter efter artikel 7, stk. 1, eller artikel 8, stk. 1

2) til beløbet efter artikel 10, stk. 1, og til kompensation for afholdte inddrivelsesomkostninger efter artikel 10, stk. 2, hver ubetalt rate.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

13 Den 15. januar 2011 indgik RL og J.M. en tidsubegrænset lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale beliggende i Łódź (Polen). I henhold til denne kontrakt er J.M. som lejer forpligtet til den 10. i hver måned at betale udlejeren RL en månedlig husleje samt driftsudgifter svarende til vedligeholdelsesomkostninger til bygningen. I medfør af den nævnte kontrakt har J.M. betalt RL en lejegaranti på 984 PLN (ca. 229 EUR).

14 Det fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at J.M. mellem september 2015 og december 2017 betalte 16 månedlige huslejer for sent. Efterfølgende tilsendte RL J.M. en regnskabsnota på 2 751,30 PLN (ca. 640 EUR), som omfattede 16 gange et beløb i polske zloty svarende til 40 EUR som kompensation for disse forsinkede betalinger, samt en erklæring om, at der var foretaget delvis modregning mellem denne fordring og J.M.'s fordring på RL i form af lejegarantien. Efter foretagelsen af denne modregning beløb den fordring, som RL gjorde krav på, sig til 1 767,30 PLN (ca. 411 EUR).

15 Ved stævning indleveret til den forelæggende ret den 10. april 2018 har RL fremsat begæring om udstedelse af et betalingspålæg over for J.M. Denne begæring er blevet imødekommet.

16 J.M. har gjort indsigelse mod betalingspålægget og har fremsat et modkrav angående lejegarantien og morarenterne, idet denne har anført, at lov af 8. marts 2013, som gennemfører direktiv 2011/7, ikke finder anvendelse på lejekontrakten. Denne lejekontrakt udgør ifølge J.M. ikke en handelstransaktion som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 1), eftersom den ikke indebærer en levering af varer eller tjenester, men en overladelse af en genstand til midlertidig benyttelse mod vederlag.

17 I denne forbindelse ønsker den forelæggende ret for det første oplyst, om en lejekontrakt indgået mellem virksomheder kan kvalificeres som en »handelstransaktion«, som indebærer en levering af varer eller tjenester mod vederlag som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7. Denne ret har anført, at disse begreber for det første ikke er defineret i dette direktiv, og at der for det andet er uenighed i polsk retslitteratur om, hvordan de skal fortolkes.

18 Den forelæggende ret har anført, at selv om en ordlyds- og systematisk fortolkning af begrebet »handelstransaktion« fører til den konklusion, at dette begreb ikke inkluderer lejekontrakter, taler en »funktionel« fortolkning af dette begreb derimod for, at disse kontrakter falder ind under anvendelsesområdet for direktiv 2011/7.

19 Såfremt dette spørgsmål skal besvares bekræftende, ønsker den forelæggende ret for det andet nærmere bestemt oplyst, om artikel 5, første punktum, i direktiv 2011/7 skal fortolkes således, at denne bestemmelse – idet den giver parterne mulighed for at indgå aftale om betalingsplaner, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater – alene omfatter handelstransaktioner med engangsbetaling, selv om en sådan betaling kan opdeles i rater, og at bestemmelsen derfor udelukker de handelstransaktioner, hvor betalingen er periodisk og skal ske med forud fastsatte mellemrum, som den månedlige husleje vedrørende en lejekontrakt.

20 På denne baggrund har Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (retten i første instans i Łódź – indre by, Polen) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 2, nr. 1), i [direktiv 2011/7], som er gennemført i polsk ret ved artikel 4, nr. 1, i [lov af 8. marts 2013], fortolkes således, at også aftaler, hvis karakteristiske ydelse består i mod vederlag at overlade en genstand til midlertidig benyttelse (f.eks. leje- og forpagtningsaftaler), anses for forretningsmæssige transaktioner, som indebærer levering af varer eller tjenester mod vederlag (handelstransaktioner)?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende: Skal […] direktiv […] [2011/7's] artikel 5, som er gennemført i polsk ret ved artikel 11, stk. 1, i [lov af 8. marts 2013], fortolkes således, at der foreligger en ratebetalingsaftale mellem parterne i en handelstransaktion, når det er aftalt, at debitor skal yde en tilbagevendende pengebetaling, også i tilfælde, hvor aftalen er indgået på ubestemt tid?«

De præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

21 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7 skal fortolkes således, at en kontrakt, hvis primære ydelse består i en overladelse af en fast ejendom til midlertidig benyttelse mod vederlag, såsom en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale, udgør en handelstransaktion i denne bestemmelses forstand og derfor er omfattet af dette direktivs materielle anvendelsesområde.

22 I denne forbindelse skal det indledningsvis bemærkes, at det fremgår af artikel 1, stk. 2, i direktiv 2011/7, at dette direktiv finder anvendelse på alle betalinger, der foretages som vederlag for »handelstransaktioner«, og at dette begreb i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7 er defineret som værende »forretningsmæssige transaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, som indebærer levering af varer eller tjenester mod vederlag«. Denne sidstnævnte bestemmelse skal læses i lyset af ottende og niende betragtning til dette direktiv, hvoraf det fremgår, at direktivet omfatter alle betalinger, der foretages som vederlag for handelstransaktioner, herunder handelstransaktioner mellem private virksomheder, hvorved transaktioner med forbrugere og andre betalinger er udelukket (jf. i denne retning dom af 28.11.2019, KROL, C-722/18, EU:C:2019:1028, præmis 31).

23 Det følger heraf, at artikel 1, stk. 2, i direktiv 2011/7, sammenholdt med direktivets artikel 2, nr. 1), fastsætter et meget bredt anvendelsesområde for direktivet (jf. i denne retning dom af 28.11.2019, KROL, C-722/18, EU:C:2019:1028, præmis 32).

24 Artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7 opstiller to betingelser for, at en transaktion falder ind under begrebet »handelstransaktioner« i denne bestemmelses forstand. Transaktionen skal for det første gennemføres enten mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder og skal for det andet indebære levering af varer eller tjenester mod vederlag.

25 Hvad angår den første betingelse skal der erindres om, at begrebet »virksomhed« er defineret i artikel 2, nr. 3), i direktiv 2011/7 som dækkende »enhver enhed bortset fra en offentlig myndighed, der handler som led i selvstændig økonomisk eller erhvervsmæssig aktivitet, uanset om aktiviteten kun udøves af en enkelt person«.

26 Det er i hovedsagen ubestridt, at RL, der er et selskab med begrænset ansvar, har status som »virksomhed« i den forstand, hvori begrebet er anvendt i dette direktivs artikel 2, nr. 3). Det fremgår derimod ikke klart af forelæggelsesafgørelsen, hvorvidt J.M. ved indgåelsen af lejekontrakten med RL vedrørende et erhvervslokale agerede som en enhed, der handlede som led i selvstændig økonomisk eller erhvervsmæssig aktivitet, og derfor også har status som »virksomhed«. Det forhold, at det lokale, der er genstand for lejekontrakten, er til erhvervsmæssig brug, giver en indikation i denne retning. Det tilkommer dog den forelæggende ret at foretage den nødvendige efterprøvelse i denne henseende.

27 Hvad angår den anden betingelse, der er anført i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7, indeholder direktivet ikke en definition af begrebet »levering af varer eller tjenester«, og det henviser heller ikke til medlemsstaternes ret for at definere dette begreb. Under disse omstændigheder skal sådanne begreber i hele Den Europæiske Union undergives en selvstændig og ensartet fortolkning på grundlag af kravene om en ensartet anvendelse af EU-retten i sammenhæng med lighedsprincippet. Disse begreber udgør således selvstændige EU-retlige begreber, hvis rækkevidde ikke kan fastlægges ved henvisning til kendte begreber fra medlemsstaternes retsorden eller fra klassificeringer på nationalt plan, men skal vurderes ud fra både indholdet af, konteksten for og målsætningerne med den bestemmelse, der fastsætter disse begreber (jf. i denne retning dom af 29.9.2015, Gmina Wrocław, C-276/14, EU:C:2015:635, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).

28 Hvad for det første angår indholdet af artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7 giver dette ikke i sig selv mulighed for at afgøre, om en kontrakt, hvis primære ydelse består i en overladelse af en fast ejendom til midlertidig benyttelse mod vederlag, såsom en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale, indebærer en »levering af varer eller tjenester« i denne bestemmelses forstand.

29 Det skal dog bemærkes, at Domstolen i sin dom af 15. december 2016, Nemec (C-256/15, EU:C:2016:954, præmis 33), fastslog, at en transaktion, der vedrører en økonomisk aktivitet, kan være omfattet af begrebet »handelstransaktion« som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7, forudsat at den person, der foretager transaktionen, handler som »virksomhed« i den forstand, hvori begrebet er anvendt i dette direktivs artikel 2, nr. 3). Det følger heraf, at en kontrakt, hvis primære ydelse består i en overladelse af en fast ejendom til midlertidig benyttelse mod vederlag, såsom en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale, kan udgøre en »levering af varer eller tjenester« i denne bestemmelses forstand.

30 Hvad for det andet angår den normative kontekst, som direktiv 2011/7 indgår i, skal det bemærkes, at dette direktiv – der er blevet vedtaget på grundlag af artikel 114 TEUF – indgår i den tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger, hvis formål er det indre markeds oprettelse og funktion på området for bekæmpelse af forsinket betaling på dette marked. Begreberne »levering af varer eller tjenester« og »handelstransaktioner« i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7 skal således fortolkes i lyset af de bestemmelser i EUF-traktaten, som fastsætter den frie bevægelighed for varer og tjenesteydelser, dvs. artikel 34 TEUF, 56 TEUF og 57 TEUF, samt den retspraksis, hvori Domstolen har fortolket disse grundlæggende friheder.

31 Det skal i denne forbindelse anføres, at artikel 57 TEUF bestemmer, at som »tjenesteydelser« betragtes de ydelser, der normalt udføres mod betaling, i det omfang de ikke omfattes af bestemmelserne vedrørende den frie bevægelighed for varer, kapital og personer. I artikel 57, stk. 2, TEUF opregnes som eksempler visse aktiviteter, der henhører under begrebet »tjenesteydelser«, heriblandt virksomhed af handelsmæssig karakter.

32 Det følger heraf, at EUF-traktaten giver begrebet »tjenesteydelse« en bred definition, således at det omfatter en hvilken som helst ydelse, der ikke henhører under de øvrige grundlæggende rettigheder, med det formål at hindre, at en økonomisk aktivitet falder uden for anvendelsesområdet for de grundlæggende friheder (jf. i denne retning dom af 3.10.2006, Fidium Finanz, C-452/04, EU:C:2006:631, præmis 32).

33 Domstolen har i denne henseende allerede præciseret, at udlejning af en fast ejendom udgør en tjenesteydelse, som præsteres mod vederlag som omhandlet i artikel 57 TEUF, uden at den omstændighed, at denne tjenesteydelse præsteres over en periode på flere år, er til hinder for denne kvalifikation (jf. i denne retning dom af 26.10.2010, Schmelz, C-97/09, EU:C:2010:632, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).

34 Henset til denne brede definition af begrebet »tjenesteydelse«, der er fastsat i artikel 57 TEUF, således som fortolket af Domstolen, må det fastslås, at en lejekontrakt, hvis primære ydelse består i en overladelse af en fast ejendom mod vederlag, men uden overdragelse af ejendomsretten, med henblik på benyttelse i en begrænset eller ubegrænset periode, såsom en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale, medfører en levering af en »tjenesteydelse« som omhandlet i artikel 57 TEUF. I dette perspektiv kan en transaktion vedrørende en sådan kontrakt indebære en »levering af […] tjenester« som omhandlet i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7.

35 Denne fortolkning understøttes for det tredje af målsætningen med direktiv 2011/7, som i henhold til dets artikel 1, stk. 1, består i at bekæmpe forsinket betaling i handelstransaktioner med henblik på at sikre et velfungerende indre marked og derved fremme virksomhedernes, herunder navnlig de små og mellemstore virksomheders, konkurrenceevne. Som det fremgår af tredje betragtning til dette direktiv, påvirker forsinket betaling således virksomhedernes likviditet negativt, besværliggør deres finansielle forvaltning og påvirker også deres konkurrenceevne og rentabilitet, hvis de er nødt til at skaffe ekstern finansiering på grund af den forsinkede betaling.

36 En fortolkning af direktiv 2011/7 i den retning, at lejekontrakter ikke medfører en »levering af […] tjenester« og falder uden for begrebet »handelstransaktioner« som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 1) – og dermed falder uden for direktivets materielle anvendelsesområde – ville ikke tilgodese en sådan målsætning, da den ville udelukke alle lejekontrakter vedrørende erhvervslokaler fra denne beskyttelse. Denne konstatering bekræftes af niende betragtning til direktiv 2011/7, ifølge hvilken direktivet finder anvendelse på »alle« handelstransaktioner mellem virksomheder, uanset om de er private eller offentlige, og mellem virksomheder og offentlige myndigheder.

37 En sådan konklusion kan ikke afsvækkes af 2. og 11. betragtning til direktiv 2011/7.

38 Dels fremgår det ganske vist af anden betragtning til dette direktiv, at de fleste varer og tjenesteydelser leveres af økonomiske aktører til andre økonomiske aktører og til offentlige myndigheder på baggrund af udskudt betaling, hvorimod transaktioner i forbindelse med ejendomsudlejningsvirksomhed – som fremhævet af den forelæggende ret – ikke foretages på baggrund af udskudt betaling. Da ordlyden af artikel 1, stk. 2, og artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7 ikke indeholder nogen betingelse om, at levering af varer eller tjenester skal foretages på baggrund af udskudt betaling, kan anvendelsen af disse bestemmelser imidlertid ikke undergives en sådan betingelse.

39 Dels må det fastslås, at den udtrykkelige angivelse i 11. betragtning til direktiv 2011/7 af, at design og udførelse af offentlige arbejder og byggeri og civilingeniørarbejder er omfattet af begrebet »levering af varer eller tjenester« som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 1) – og følgelig af direktivets materielle anvendelsesområde – ikke kan fortolkes modsætningsvis, således at transaktioner vedrørende lejekontrakter er udelukket fra dette anvendelsesområde.

40 For det første er der således ikke i direktiv 2011/7 opstillet nogen liste over de forskellige kontrakttyper, der indebærer en »levering af varer eller tjenester« som anført i direktivets artikel 2, nr. 1). For det andet figurerer lejekontrakter ikke blandt de transaktioner og de betalinger, der foretages på de områder, som ifølge ottende betragtning til direktiv 2011/7 falder uden for dette direktivs anvendelsesområde.

41 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 2, nr. 1), i direktiv 2011/7 skal fortolkes således, at en kontrakt, hvis primære ydelse består i en overladelse af en fast ejendom til midlertidig benyttelse mod vederlag, såsom en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale, udgør en handelstransaktion, som indebærer en levering af tjenester i denne bestemmelses forstand, forudsat at denne transaktion gennemføres mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder.

Det andet spørgsmål

42 Det andet spørgsmål skal forstås således, at det nærmere bestemt ønskes oplyst, om artikel 5 i direktiv 2011/7, når en tidsbegrænset eller tidsubegrænset kontrakt, der fastsætter en periodisk betaling med på forhånd fastsatte mellemrum – såsom den månedlige husleje i en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale – er omfattet af det materielle anvendelsesområde for dette direktiv som en handelstransaktion, der indebærer levering af tjenester mod vederlag som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 1), skal fortolkes således, at for at en sådan kontrakt ved manglende betaling på forfaldsdatoen kan udløse en ret til de renter og den kompensation, der er fastsat i det nævnte direktivs artikel 3 og 6, skal denne kontrakt anses for at udgøre en aftale om en betalingsplan, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater i denne artikel 5's forstand.

43 I denne forbindelse skal det for det første bemærkes, at det følger af artikel 5 i direktiv 2011/7, at dette direktiv ikke berører parternes mulighed for at indgå aftale i henhold til de relevante bestemmelser i national lov om betalingsplaner, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater. I de tilfælde hvor en af raterne ikke er betalt på den aftalte dato, skal renter og kompensation fastsat i dette direktiv udelukkende beregnes på grundlag af det forfaldne beløb. Det er angivet i 22. betragtning til det nævnte direktiv, at dette direktiv ikke bør forhindre ratebetalinger eller afdragsbetalinger, og det præciseres heri, at hver rate eller hvert afdrag bør betales i overensstemmelse med de aftalte betingelser og bør være underlagt de bestemmelser om forsinket betaling, der er fastsat i dette direktiv.

44 Det følger heraf, at artikel 5 i direktiv 2011/7 ikke har til formål at afgrænse dette direktivs materielle anvendelsesområde ved at udelukke bl.a. de kontrakter, der ikke angår en engangsydelse, fra dette anvendelsesområde, men at præcisere, at dette direktiv ikke forhindrer ratebetalinger eller afdragsbetalinger, uanset om de pågældende kontrakter fastsætter en engangsbetaling eller en periodisk betaling med på forhånd fastsatte regelmæssige mellemrum.

45 Det skal for det andet bemærkes, at i handelstransaktioner mellem virksomheder skal de morarenter, der er fastsat i artikel 3 i direktiv 2011/7, betales, når betingelserne i denne artikels stk. 1 er opfyldt. Det kræves med henblik herpå, at kreditor har opfyldt sine aftalemæssige og lovbestemte forpligtelser og ikke har modtaget det skyldige beløb rettidigt, medmindre skyldneren ikke er ansvarlig for forsinkelsen. Denne bestemmelse gør derfor ikke retten til at kræve morarenter betinget af, at parterne – i tilfælde af en kontrakt med periodisk betaling – har aftalt en betalingsplan, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater, jf. artikel 5 i direktiv 2011/7.

46 I medfør af artikel 6 i direktiv 2011/7 gælder det ligeledes i handelstransaktioner mellem virksomheder, at der alene skal betales kompensation for inddrivelsesomkostninger, når der også skal betales morarenter i henhold til dette direktivs artikel 3. I tilfælde af en kontrakt, der fastsætter en periodisk betaling, er denne ret således på ingen måde undergivet en betingelse om, at parterne i handelstransaktionen har aftalt en betalingsplan, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater, jf. artikel 5 i direktiv 2011/7.

47 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at når en tidsbegrænset eller tidsubegrænset kontrakt, der fastsætter en periodisk betaling med på forhånd fastsatte mellemrum – såsom den månedlige husleje i en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale –

er omfattet af det materielle anvendelsesområde for direktiv 2011/7 som en handelstransaktion, der indebærer levering af tjenester mod vederlag som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 1), skal artikel 5 i samme direktiv fortolkes således, at for at en sådan kontrakt ved manglende betaling på forfaldsdatoen kan udløse en ret til de renter og den kompensation, der er fastsat i det nævnte direktivs artikel 3 og 6, skal denne kontrakt ikke nødvendigvis anses for at udgøre en aftale om en betalingsplan, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater i denne artikel 5's forstand.

Sagsomkostninger

48 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Niende Afdeling) for ret:

1) **Artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner skal fortolkes således, at en kontrakt, hvis primære ydelse består i en overladelse af en fast ejendom til midlertidig benyttelse mod vederlag, såsom en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale, udgør en handelstransaktion, som indebærer en levering af tjenester i denne bestemmelses forstand, forudsat at denne transaktion gennemføres mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder.**

2) **Når en tidsbegrænset eller tidsubegrænset kontrakt, der fastsætter en periodisk betaling med på forhånd fastsatte mellemrum – såsom den månedlige husleje i en lejekontrakt vedrørende et erhvervslokale – er omfattet af det materielle anvendelsesområde for direktiv 2011/7 som en handelstransaktion, der indebærer levering af tjenester mod vederlag som omhandlet i dette direktivs artikel 2, nr. 1), skal artikel 5 i samme direktiv fortolkes således, at for at en sådan kontrakt ved manglende betaling på forfaldsdatoen kan udløse en ret til de renter og den kompensation, der er fastsat i det nævnte direktivs artikel 3 og 6, skal denne kontrakt ikke nødvendigvis anses for at udgøre en aftale om en betalingsplan, der tillader, at det skyldige beløb betales i rater i denne artikel 5's forstand.**

Underskrifter